

ВИСНОВОК

за результатами проведення
антикорупційної експертизи проекту нормативно-правового акту¹

Назва акта	Деякі питання здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки та за дотриманням прав дітей
Суб'єкт права законодавчої ініціативи	Кабінет Міністрів України (Міністерство соціальної політики України)
Висновок та рекомендації	Містить корупціогенні фактори та інші зауваження

Опис постанови

Проектом постанови затверджується Порядок здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки та за дотриманням прав дітей (далі - Порядок).

Зазначений проєкт пропонує:

визначити процедуру здійснення суб'єктом державного контролю (Національною соціальною сервісною службою) планових та позапланових перевірок об'єктів державного контролю, до повноважень яких належить надання соціальної підтримки чи соціальних послуг;

визначити механізм та строки проведення планових та позапланових перевірок;
встановити права та обов'язки уповноваженої особи, посадових, службових та інших осіб об'єкта державного контролю тощо.

Корупціогенні фактори

1. Надмірні дискреційні повноваження

1.1. Відповідно до абзацу 3 пункту 14 Порядку «строки проведення планової/позапланової перевірки у вищезазначених межах **може бути продовжено за рішенням керівника** суб'єкта державного контролю або його заступника».

Водночас, Порядок не визначає випадків, за яких може бути прийнято рішення про продовження перевірки, що наділяє керівника суб'єкта державного контролю або його заступника надмірним дискреційним повноваженням на власний розсуд приймати рішення щодо продовження строків перевірки, що може призвести до корупційних зловживань зі сторони уповноважених осіб суб'єкта державного контролю.

Варто зауважити, що запропонована редакція норми надає можливість для різночитання. З однієї сторони словосполучення «вищезгадані межі» можна сприймати як можливість продовжити згадані «межі» (5 та 10 робочих днів) до необмеженої кількості часу. З іншої сторони це словосполучення дозволяє трактувати норму таким чином, що

¹ Цей висновок підготовлений відповідно до Методології проведення антикорупційної експертизи законопроектів аналітичним центром «Інститут законодавчих ідей»

строки проведення перевірки (5 та 10 робочих днів) можна продовжити на максимум 5 або 10 робочих днів для відповідної перевірки.

Отже, пропонуємо в Порядку визначити конкретні випадки за наявності яких може бути прийнято рішення про продовження перевірки.

1.2. Згідно з абзацом 2 пункту 18 Порядку «**у разі перешкоджання отримувачами соціальної підтримки (членами їхніх родин/домогосподарств) відвідуванню уповноваженою особою їхнього місця проживання надання соціальної підтримки призупиняється**».

Разом з тим, Порядок не розкриває зміст поняття «перешкоджання», що наділяє уповноважену особу надмірним дискреційним повноваженням тлумачити вказане поняття на власний розсуд, таким чином суб'єктивно оцінюючи ситуацію щодо безперешкодного відвідування нею місць проживання отримувачів соціальних послуг та маніпулювати можливістю призупинення надання соціальної підтримки, якщо не будуть вчинені певні дії стосовно уповноваженої особи. Закріплення такого повноваження може призвести до корупційних зловживань.

Отже, з метою запобігання будь-яким зловживанням, пропонуємо визначити поняття «перешкоджання відвідуванню».

2. Необгрунтоване використання оціночних понять

Відповідно до абзацу першого пункту 22 Порядку «планова/позапланова перевірка може бути зупинена керівником суб'єкта державного контролю або його заступником...у **разі обгрунтованого звернення** об'єкта державного контролю про наявність обставин, що унеможливають проведення планової і позапланової перевірки».

Використання оціночного поняття «**обгрунтоване звернення**» без чіткого визначення ознак які звернення є обгрунтованими наділяє керівника суб'єкта державного контролю або його заступника надмірним дискреційним повноваженням самостійно приймати рішення про зупинення чи продовження планової чи позапланової перевірки, не зважаючи на звернення, що може призвести до корупційних зловживань зі сторони представників суб'єкта державного контролю.

Враховуючи вказане зауваження, пропонуємо визначити поняття «**обгрунтоване звернення**» або встановити ознаки, згідно з якими можна було б чітко визначити обгрунтованим є звернення чи ні.

Інші зауваження

1. Згідно з абзацом першим пункту 25 Порядку «Уповноважена особа зобов'язана... **об'єктивно, неупереджено та в повному обсязі** проводити планову/позапланову перевірку в межах повноважень, передбачених цим Порядком».

Використання таких оціночних понять як «**об'єктивно**», «**неупереджено**» та «**в повному обсязі**» без чіткого встановлення ознак таких понять, наділяє уповноважену особу правом тлумачити вказані поняття на власний розсуд, самостійно наповнюючи їх змістом.

Отже, пропонуємо визначити вказані поняття.

2. Відповідно до абзацу 3 пункту 24 Порядку «Уповноважена особа має право...отримувати доступ до матеріалів, необхідних для проведення планової/позапланової перевірки (особові справи отримувачів соціальної підтримки, дітей різних категорій, виплатні відомості **та інші документи**), на підставі наказу про перевірку».

Разом з тим, Порядок не визначає перелік інших документів, до яких може отримати доступ Уповноважена особа. Вказане положення надає можливість Уповноваженій особі отримувати доступ до документів, що містять конфіденційну

інформацію. При цьому, відповідальність Уповноваженої особи за розголошення або неправомірне використання такої інформації у Порядку не визначена.

Отже, доцільно уточнити в Порядку перелік “інших документів”, до яких може отримати доступ уповноважена особа.

3. Відповідно до абзацу 2 пункту 26 Порядку «посадові, службові та інші **особи об'єкта державного контролю мають право: не допускати** уповноважену особу та інших представників до проведення планової/позапланової **перевірки, якщо...планова/ позапланова перевірка проводиться з порушенням вимог щодо періодичності її проведення**, передбачених цим Порядком...».

Разом з тим, Порядок не визначає періодичність здійснення позапланових перевірок.

Отже, з абзацу 2 пункту 26 Порядку варто вилучити слова, що стосуються позапланових перевірок.